

טֶבַע בְּפֶתַח הַבַּיִת

מְדַרְיָה לִיקוּט וִיצִיָּרָה
מְחוּמְרֵי טֶבַע לְמִשְׁפָּחוֹת

הופק על ידי איגוד ערים לאיכות הסביבה - נפת אשקלון
כל הזכויות שמורות לשני טובול - מהטבע סדנאות יצירה

איגוד ערים
לאיכות הסביבה
נפת אשקלון

תּוֹכֵן עֲנֵינִים

עמוד 2 - הָעֵץ וְהָאָדָם + חוֹמְרֵי דְרוּשִׁים לְפַעֲלוֹת
עמוד 3 - יוֹצְאִים לְלֶקֶט

מְדֻרֵי יִצְרָה מֵהַטֶּבַע

- עמוד 20** - הִכְנַת הַחוֹמְרֵי לְפַעֲלוֹת
- עמוד 21** - פְּעִילוֹת עִם הַחוֹמְרֵי
- עמוד 22** - חוֹתְמוֹת מֵהַטֶּבַע - הִכְנַת שְׁלֵט לַחֲדָר
- עמוד 23** - שְׂזִירָה בְּחוֹמְרֵי טֶבַע
- עמוד 24** - שְׂרָבִיט / מְכַחֲלִים
- עמוד 25** - חֲרוּזִים מֵהַטֶּבַע
- עמוד 26** - מוֹבִייל וְשֶׁרְשָׁרוֹת
- עמוד 27** - מְנַדְּלָה מֵהַטֶּבַע
- עמוד 28** - קוֹלֵז' עָלִים
- עמוד 29** - קִישׁוּרִים שְׂמִימוּשִׁים וּמְפַתַח סְרִטוֹנִים

מְגִדֵיר לִיקוּט חוֹמְרֵי טֶבַע

- עמוד 4** - אֶרֶן יְרוּשָׁלַיִם
- עמוד 5** - אֲלִבִּיצִיָּה צְהָבָה
- עמוד 6** - אֲלוֹן מְצִי
- עמוד 7** - אֵיקְלִיפְטוּס הַמְּקוֹר
- עמוד 8** - בְּרוֹשׁ מְצִי
- עמוד 9** - בְּרִכִּיטוֹן אֲדָרִי
- עמוד 10** - גְּרוּיֶלָּה חֲסוֹנָה
- עמוד 11** - לְרִסְטֶרְמִיָּה הוֹדִית
- עמוד 12** - מְכַנְפֵי נָאָה
- עמוד 13** - סִיגְלוֹן חֵד-עָלִים
- עמוד 14** - סִסָּם הוֹדִי
- עמוד 15** - צְאָלוֹן נָאָה
- עמוד 16** - קְזוּאָרִינָה שְׂבֵטְבֵטִית
- עמוד 17** - קְלִיסְטָמוֹן תְּרוֹג
- עמוד 18** - תְּמָר קְנָרִי
- עמוד 19** - לֶקֶט בְּתִי-זָרַע + לֶקֶט עָלִים

כַּפָּה מִילוֹת פְּתִיחָה

חודש שבט מסמל צמיחה והתחדשות, העצים מתחילים לבלב ולפרוח והצומח סביבנו מתעורר. בחודש זה אנו מציינים את ט"ו בשבט, או בשמו השני "ראש השנה לאילנות". מועד בעל משמעות הלכתית בלוח השנה העברי, המבשר התחלה של שנה חדשה לפירות העץ.

בעשורים האחרונים הפך ט"ו בשבט ליום חג, המציין את הקשר שבין האדם והסביבה וטומן בחובו הזדמנות ללמידה של נושאים נוספים כגון שמירה על איכות הסביבה. אחת הדרכים לשמור על הטבע היא ללמוד עליו וממנו. הימצאות בטבע והיכרות עם הסביבה הקרובה מעוררות פליאה ורגיעה. הן מגרות את הסקרנות, מאפשרות הבחנה בפרטים ומפתחת אכפתיות והערכה לסביבה.

לקראת ט"ו בשבט אנו מזמינים אתכם לערוך סיורים בסביבתכם הקרובה ולשלב בהם פעילויות חווייתיות הכוללות הכרות ויצירה מחומרים מהטבע. אנו מזמינים אתכם ללמוד על העצים סביבכם דרך חווית היצירה. קחו הזמנה זו וצאו לטייל וללמוד על הטבע סביבכם ועל העצים המרהיבים הסמוכים לבתיכם.

אך לא רק בט"ו בשבט. חיזרו אל העצים בעונות השונות וראו כיצד גם הם משתנים מידי עונה. כיצד הם מבלבלים, פורחים ונושאים פירות. כיצד גזעם מתעבה ושורשיהם מעמיקים. וכיצד הם תמיד יספקו מקור השראה וחומר ליצירה. זיכרו, כאשר אנו שומרים עליהם, הם גומלים לנו בנדיבותם.

בברכת חג ט"ו בשבט שמח
איגוד ערים לאיכות הסביבה נפת אשקלון
שבט תשפ"א, ינואר 2021

חומרים דרושים לפעילות

התחילו באיסוף החומרים והכלים הבאים:

חומרים וכלים לליקוט

מספריים

שק/קופסת נעלים לחומרים שנאסף

חומרים וכלים ליצירה

מספריים

פלסטלינה/דאס

חוט פשתן

מכחולים

צבע אקרילי/גואש

קרטון אריזה

קרטון אריזת מזון

נייר דבק

דבק פלסטי

טושים

חוטי טריקו/צמר/חולצות טריקו ישנות

מקדחה עם מקדח של 2-3 מ"מ

צאו ללקט חומרי יצירה טבעיים מחוץ לבית.

מגדיר עצים וחומרי טבע יחכה לכם

בעמודים 4-19.

העץ והאדם

מאז שאנו, בני האדם, מהלכים על פני כדור הארץ, למדנו להעריך את העצים ואת תועלתיהם. למדנו להיעזר בהם בחיינו במגוון רחב של שימושים ולמדנו כיצד הם שומרים על סביבתנו בריאה. כיצד הם קולטים פחמן דו-חמצני ופולטים את החמצן אותו אנו נושמים. על יכולתם לשמור על הקרקע, עליה אנו חיים, חזקה ויציבה ולרכך עבורנו רוחות חזקות. ובעודנו נהנים מצל עלוותם, גילינו כיצד בין ענפיהם קיים עולם מלא של יצורים חיים.

בחוברת זו נלמד תרומה נוספת אותה מעניק לנו העץ, יצירה. עצים מהווים לרבים מקור השראה ליצירה, אבל הפעם נלמד כיצד ליצור באמצעותם. נלמד איך לאסוף חומרי יצירה טבעיים מעצים הגדלים סביב ביתנו, בחצר, ברחובות, בפארקים ובשדות הסמוכים לנו, ובה בעת לשמור עליו. העבודה עם חומרי יצירה טבעיים היא תמיד שיתוף פעולה בין מה שהטבע יצר ובין מה שאנחנו יכולים ליצור ממנו. העיסוק ביצירה נותן לנו חופש להתבטא ולהביע באמצעים לא יום-יומיים ולצאת מהמוכר והידוע. כל אחד ואחת בוחר את החומרים שמושכים אותו ויוצר יצירה שהיא ביטוי אישי של העולם שלו. בחוברת יחכו לכם מגוון רעיונות ומדריכי יצירה מחומרי הטבע השונים. היצירות מתאימות להכנה משפחתית, הורים וילדים החל מגיל גן. בסוף החוברת תמצאו קישורים שימושיים לסרטוני הדרכה בנושא ליקוט ומגוון רעיונות לפעילויות לט"ו בשבט.

מוכנים להתחיל?

הידעת?

מרבית העצים בחצרות, ולעיתים גם ברחובות ובשדרות, הגיעו אלינו ממדינות רחוקות. בעוד יש כאלו שהופכים להיות שריד לבתי-גידול ומערכות אקולוגיות בסכנת פגיעה ואף הכחדה, אחרים הופכים למינים פולשים המשנים את בתי-הגידול והסביבה הטבעית בארצנו. במהלך הליקוט נסו לברר מאין הגיע העץ. האם הוא מקומי או מהגר?

יוצאים ללקט

התבוננו באדמה סביב העץ, וראו מה נשר או נפל ממנו. כאשר אתם מלקטים, אספו חומרים אשר נשרו לאדמה באופן טבעי, ואינם דורשים חיתוך או ליקוט ישירות מהעץ עצמו. זכרו העץ הוא שותף יקר, אשר יש לכבד ולהוקיר לו תודה על כל מתנותיו לנו.

שימו לב, בליקוט בעיר ובמושב, מומלץ לצאת לפני איסוף הגזם. כך תמצאו שלל חומרי יצירה מונחים על המדרכה, חומרי יצירה שניתנו לכם במתנה משכניכם.

את העלים, הטריים והיבשים, את הענפים ובתי-הזרע נאסוף רק מהאדמה. בתי-זרע נעדיף תמיד לאסוף בצורתם היבשה, כלומר לא ירוקים. עדיף לאסוף אותם לאחר שנפתחו ושחררו את הזרעים מתוכם.

במידה והחומרים שאספתם רטובים, הניחו אותם בסלסלה מאווררת במקום מוגן מגשם עד אשר יתייבשו. מדי פעם ערבבו את החומרים שבסלסלה.

למסע הליקוט קחו איתכם שק לאיסוף החומרים ומגדיר עצים דיגיטלי (שבחברת זו). נסו לזהות את העצים סביכם לפי התמונות שבמגדיר. השתמשו בסבלנות וביצירתיות שלכם וחפשו חומרי יצירה טבעיים מתוך הסובב אתכם.

ליקוט חומרי יצירה טבעיים דורש סבלנות, יצירתיות ותשומת לב לסובב אותנו. בליקוט אנו חוקרים את העצים והצמחים שסביבנו ומפעילים את הרוח היצירתית שלנו, על מנת לראות את הפוטנציאל הטמון בעלים, הגבעולים, הענפים ובתי-הזרע השונים.

בתי-הזרע הם הכיסוי המגן על הזרע/זרעים של העץ. אלו הם למעשה הפירות המתפתחים לאחר הפריית הפרחים (הנקביים). בעמוד 19 תמצאו תמונות של מגוון בתי-זרע שונים.

בעמודים הבאים מחכה לכם מדריך מצולם ובו 15 עצים שונים הגדלים סמוך לביתנו: ברחובות, בפארקים, בשדות ובחצרות הבתים. במדריך תמונה גדולה לכל עץ, אשר מראה את מלוא הדרו, ושלוש תמונות נוספות המתארות, כל אחת, חלק אחר של העץ: עלים, פריחה, בית-זרע.

כאשר אתם מגיעים לעץ, התייחסו אליו, חיקרו אותו, והתבוננו בגזע שלו - כיצד הוא בנוי? איזה מרקם יש לו? האם הוא מחוספס או חלק? האם יש עליו גושים? האם יש בו חורים?

התבוננו בעליו - מה צורתם? האם העלים דקים או עבים? ארוכים או קצרים? האם כל עלה יוצא לבדו מהענף או בעל עלעלים היוצאים במקביל?

עלה פשוט הוא עלה יחיד שאיננו מחולק ליחידות קטנות הנקראות עלעלים. **עלה מורכב** הוא עלה המורכב מעלעלים, המחברים לעורק אמצעי מרכזי אך מתפצלים ממנו עם עורקי משנה משלהם.

עלה מורכב

עלה פשוט

מועד פריחה: מרץ-אפריל
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: כל השנה
גובה: 10 מטרים

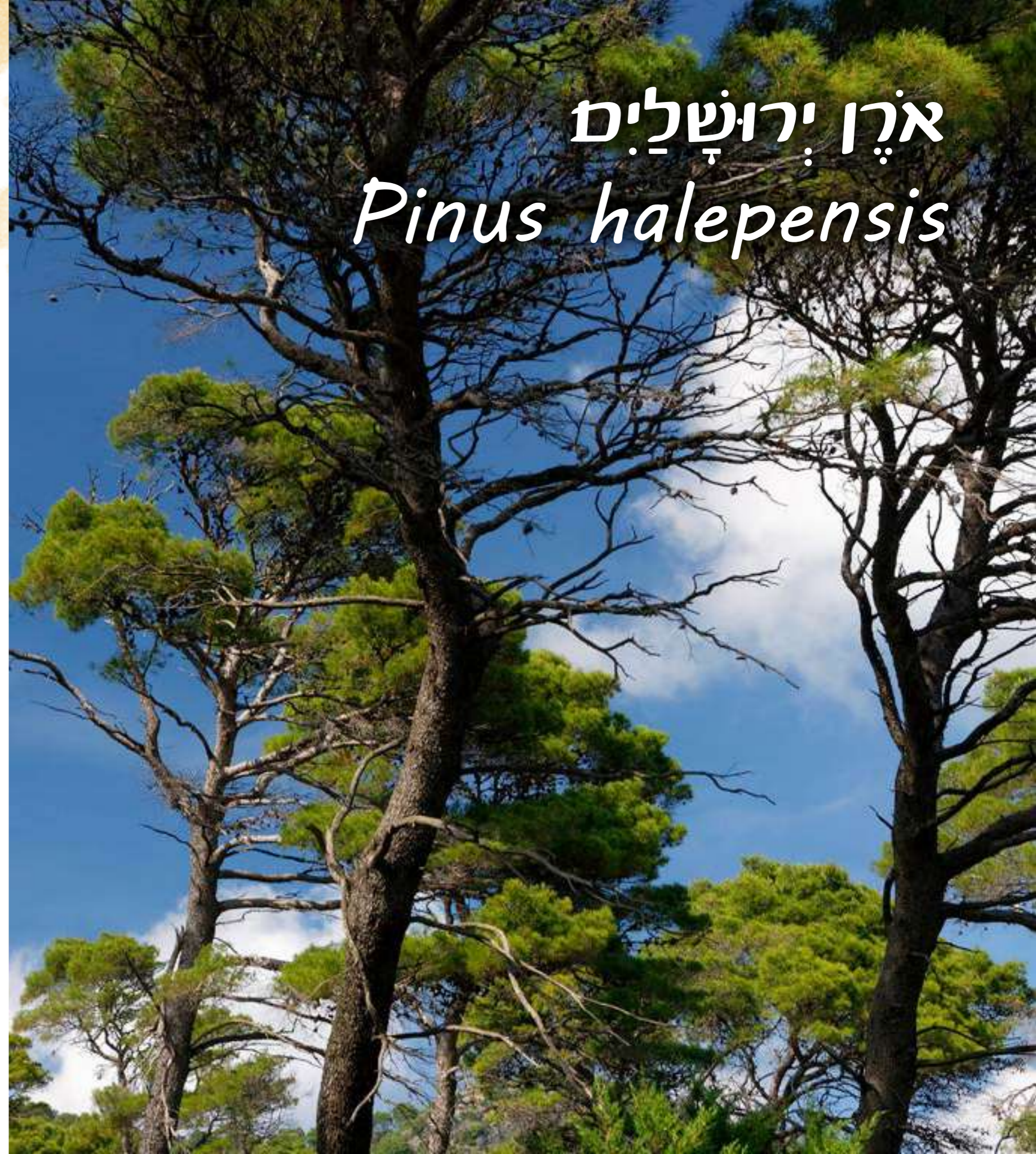
פריחה

בית-זרע
איצטחובל

עלים

אֶן יְרוּשָׁלַיִם *Pinus halepensis*

מועד פריחה: מאי-יוני
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: אוקטובר-פברואר
גובה: 16 מטרים

פריחה

עלה

בית-זרע

אַלְבִּיצִיָּה צֶהֱבָה *Albizia lebbek*

אלון מצוי

Quercus calliprinos

מועד פריחה: מרץ-אפריל
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: אוקטובר-פברואר
גובה: 15 מטרים

פריחה

עלים

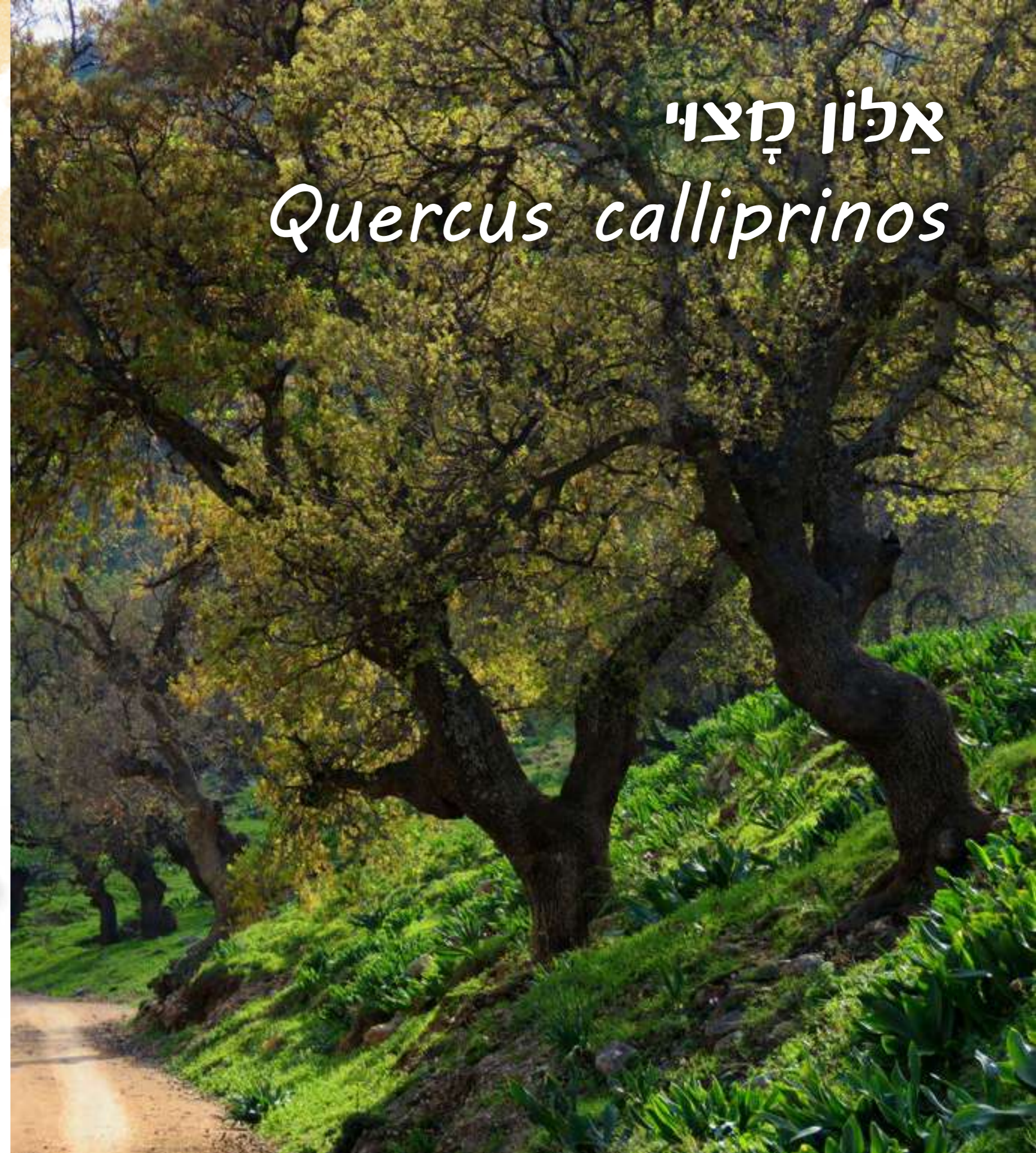
בלוט

בית-זרע
ספּלול

אוספים רק את הספּלולים, את הבלוטים משאירים לחיות, למאכל.

בישראל נפוצים מספר מינים של אלון: אלון מצוי, אלון התבור ואלון התולע.
כמו כן מצויים בישראל שני מינים נוספים של אלון הגדלים רק בחרמון: אלון שסוע ואלון הלבנון.
לכל מין של אלון ספּלול שונה בצורתו.

מועד פריחה: אפריל-אוקטובר
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: כל השנה, בעדיפות לחורף
גובה: 22-35 מטרים

פריחה

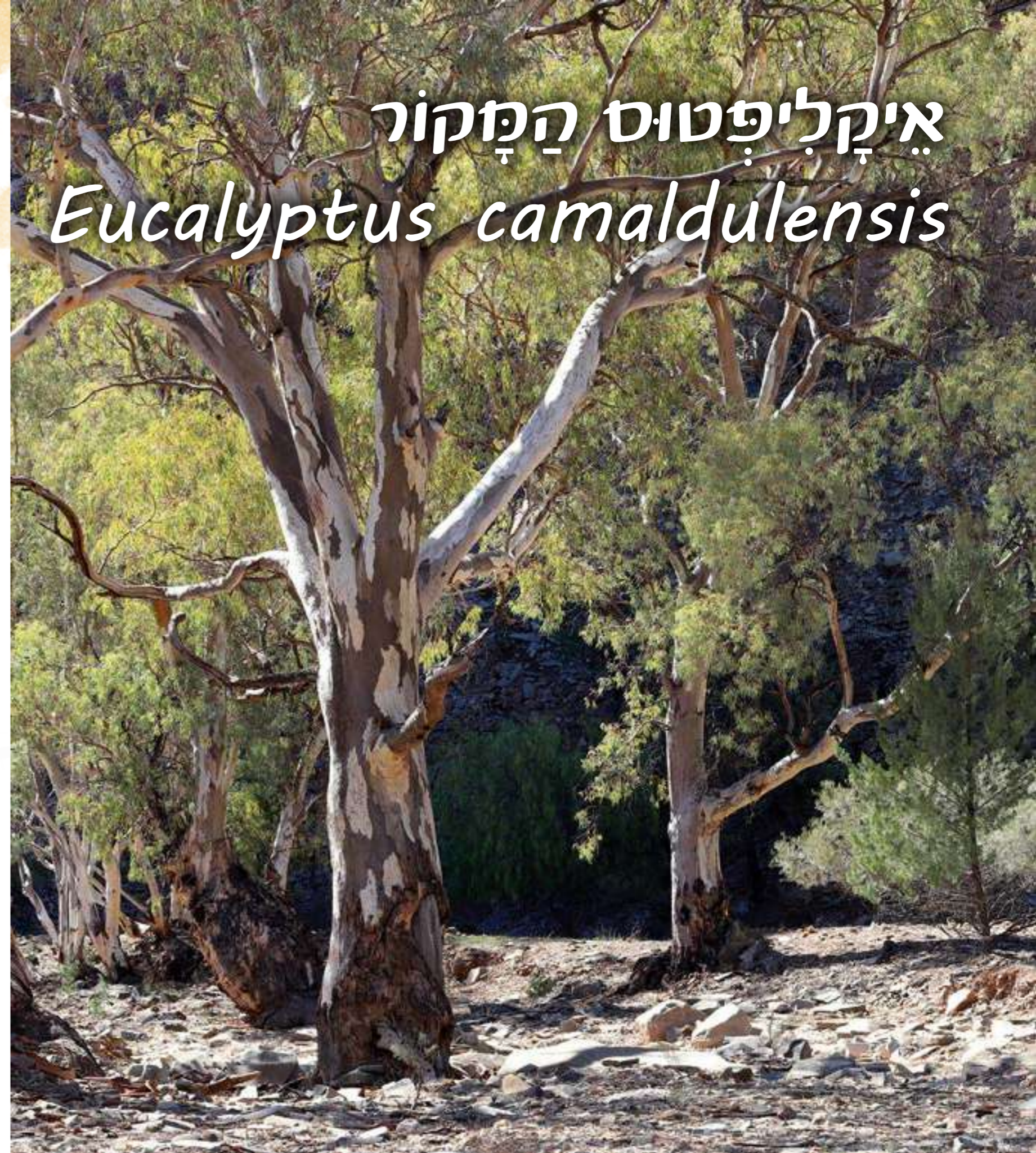
עלה

בית-זרע

כיום מצויים בארצנו 170 מינים של אקליפטוסים.
לכל מין בית-זרע שונה, אשר מה שמשותף
לכולם היא צורתם הפעמונית.

איִקְלִיפְטוּס הַפְּקוֹר *Eucalyptus camaldulensis*

מועד פריחה: מרץ-אפריל
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: כל השנה
גובה: 17 מטרים

פריחה

עלים

בית-זרע

כְּרוֹשׁ קָצוֹי *Cupressus sempervirens*

בְּרָכִיכִיטוֹן אֲדָרִי *Brachychiton acerifolius*

מועד פריחה: מרץ-אפריל
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: כל השנה,
בדגש חורף-אביב, ינואר-מרץ
גובה: 12 מטרים

פריחה

עלה

בית-זרע

מומלץ לרוקן את בית-הזרע מהזרעים בזהירות, באמצעות כפית, ובשטח הפתוח. זהירות הם דוקרים מעט.

גרְוִילָאָה חֶסוֹנָה *Grevillea robusta*

מועד פריחה: מאי
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: כל השנה,
בדגש חורף-אביב, ינואר-מרץ
גובה: 14 מטרים

פריחה

עלה

בית-זרע

מומלץ לרוקן את בית-הזרע מהזרעים בזהירות, באמצעות כפית, ובשטח הפתוח.
זהירות הם דוקרים מעט.

מועד פריחה: יוני-אוגוסט
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: אוגוסט-דצמבר
גובה: 3-6 מטרים

פריחה

עלה

בית-זרע

לָגֶרְסְטְרוֹמְיָה הַיִּדִית

Lagerstroemia indica

מועד פריחה: מאי-יוני
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: נובמבר-פברואר
גובה: 10-15 מטרים

פריחה

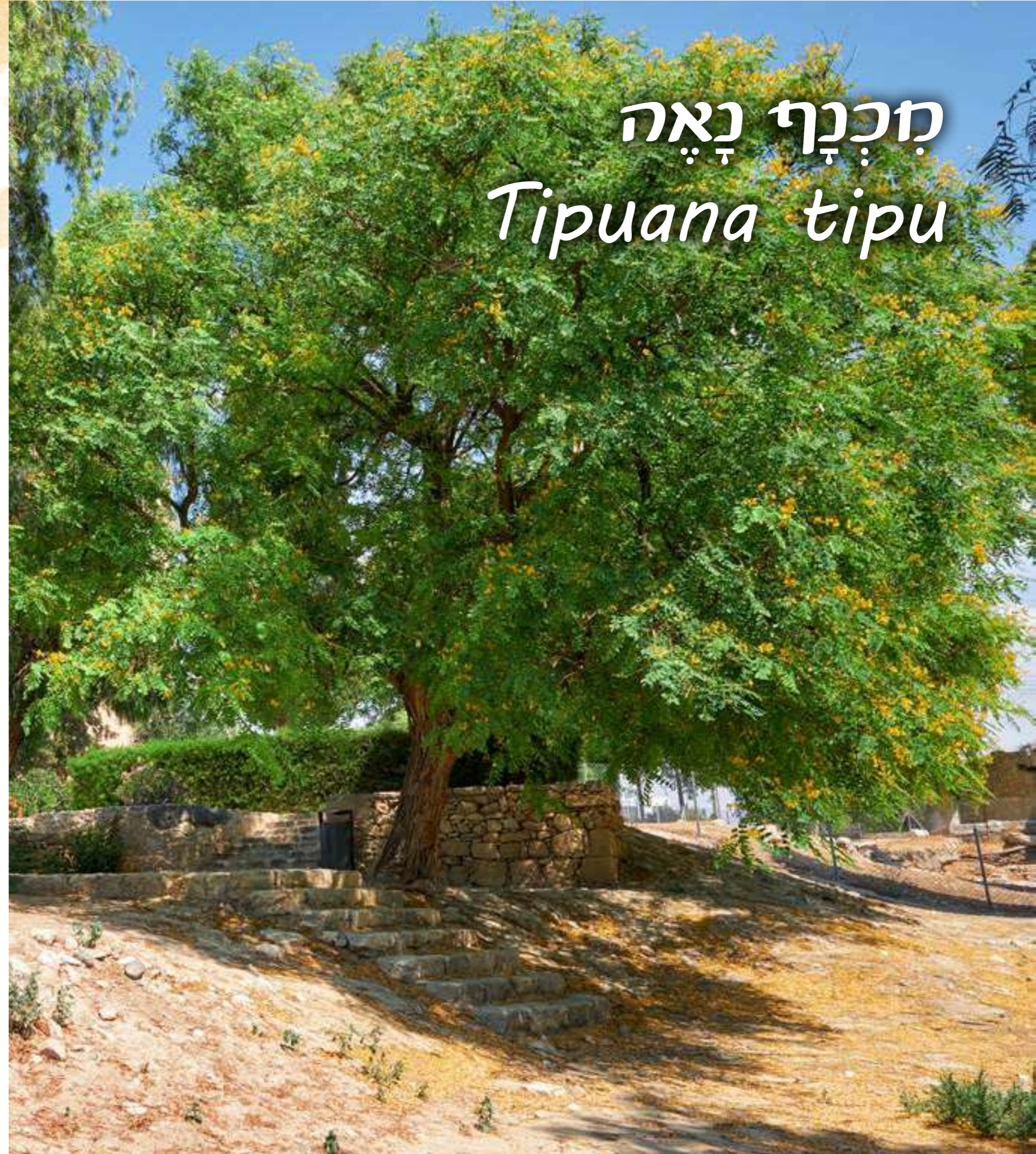
עלה

בית-זרע

תְּכַנְנָה נְאִיָּה *Tipuana tipu*

מועד פריחה: מאי-יוני
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: כל השנה,
בדגש אוקטובר-פברואר
גובה: 12 מטרים

פריחה

עלה

בית-זרע

הידעת? הסיגלון הוא עץ טרופי נשיר, הובא לישראל מסוואנות דרום ברזיל

סיגלון תד-עלים *Jacaranda mimosifolia*

מועד פריחה: אפריל-יוני
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: אוקטובר-פברואר
גובה: 10-15 מטרים

פריחה

עלה

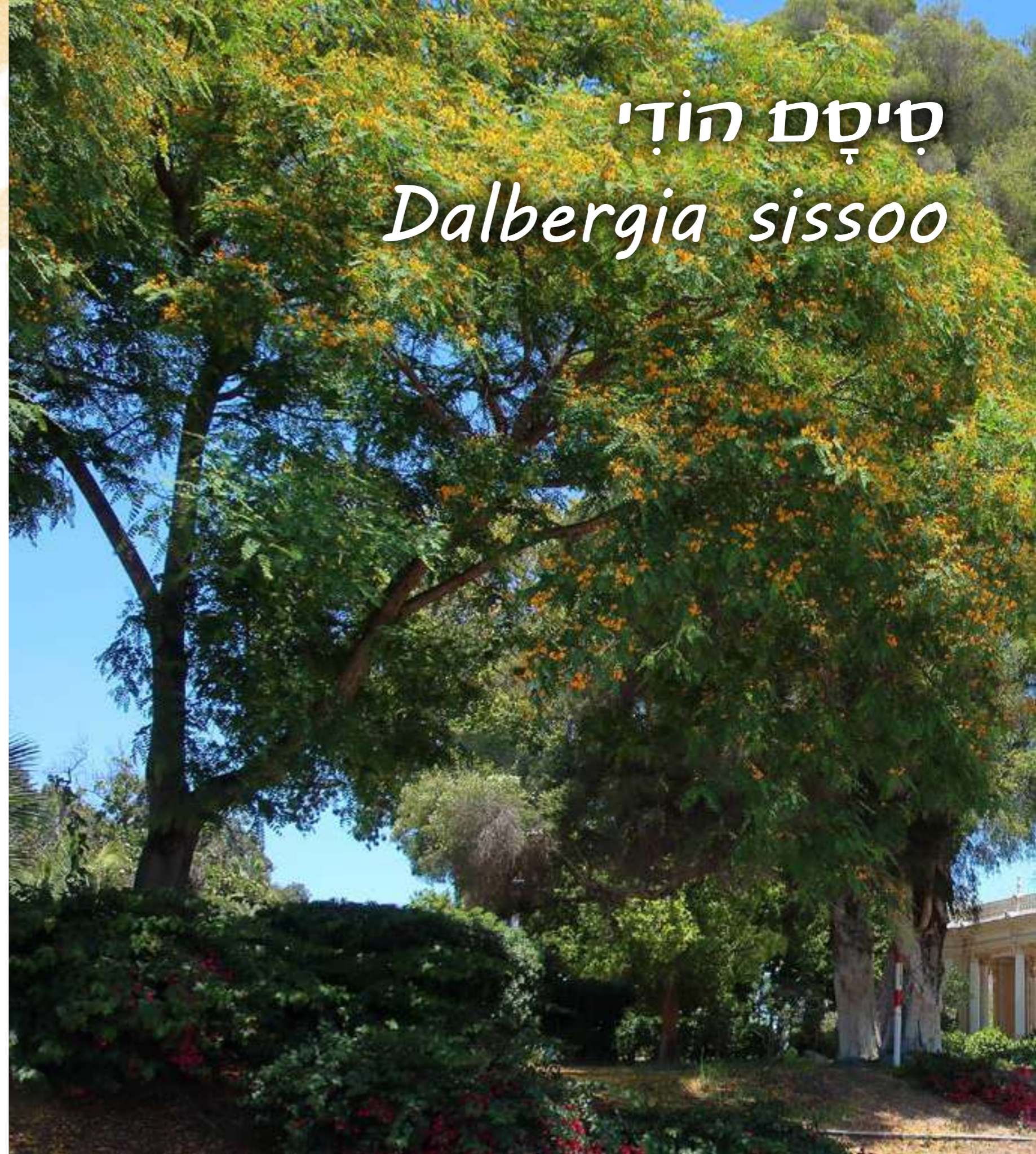

בית-זרע

סיסם הודי

Dalbergia sissoo

צאלון נָאָה *Delonix regia*

מועד פריחה: מאי-אוגוסט
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: כל השנה.
בדגש החורף-אביב, דצמבר-מרץ
גובה: 8-12 מטרים

פריחה

עלה

בית-זרע

הידעת? הצאלון הוא עץ טרופי נשיר, הובא לישראל ממערב מדגסקר

קְדוּאָרִינָה שְׁבִטְבִּיטִית

Casuarina equisetifolia

מועד פריחה: דצמבר-ינואר
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: כל השנה.
בדגש החורף-אביב, ינואר-מרץ
גובה: 15-18 מטרים

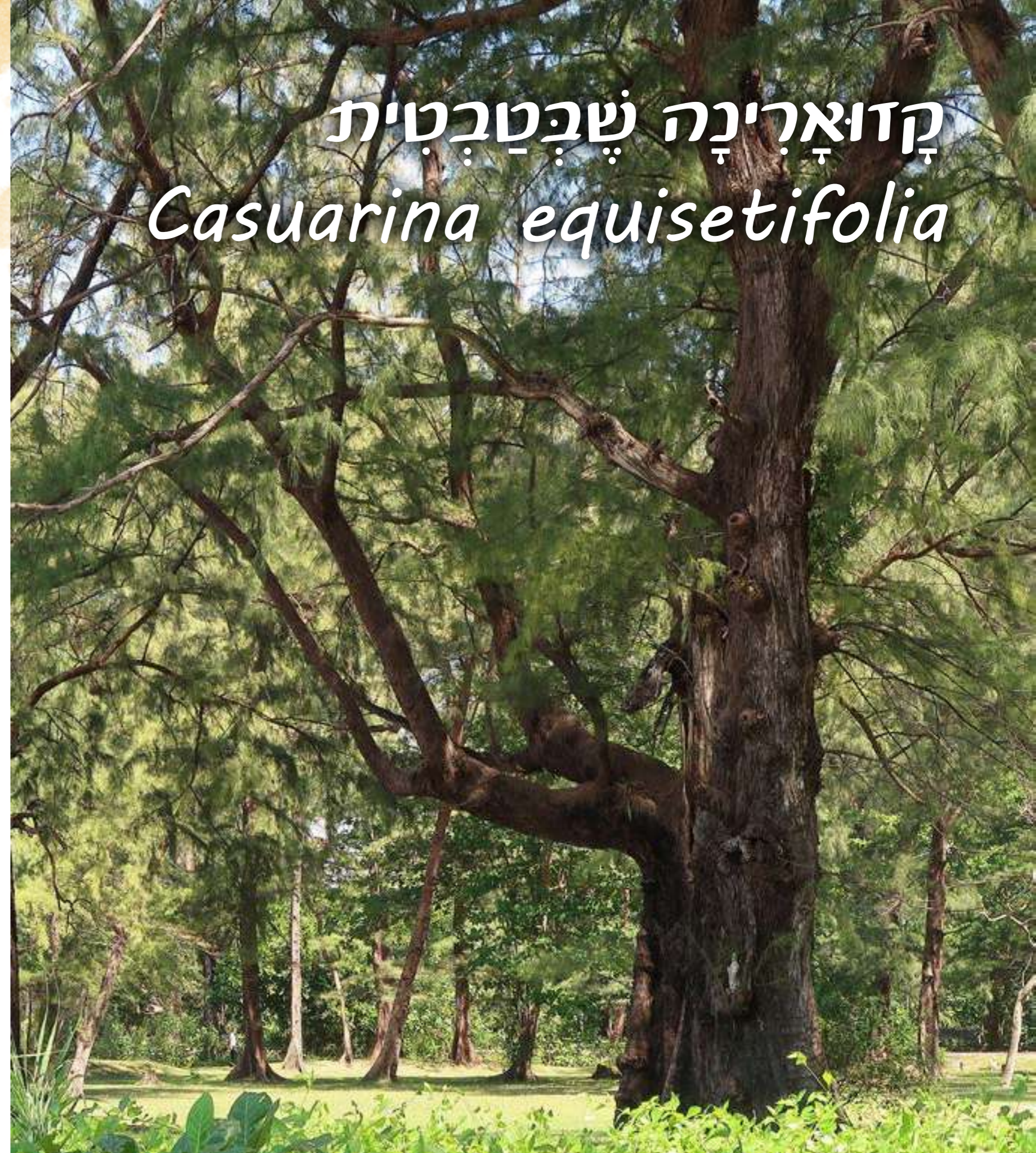

פריחה

עלים

בית-זרע

מועד פריחה: פברואר-יוני
מועד טוב לאיסוף בתי-זרע: כל השנה.
בדגש החורף-אביב, ינואר-אפריל
גובה: 2-3 מטרים

פריחה

עלים

בית-זרע

קליסטמון תרוג הוא שיח בעל מספר גזעים.

קליסטמון תרוג *Callistemon citrinus*

מועד פריחה: מאי-יוני
מועד טוב לאיסוף סנכנים: בסתיו, לפני בוא הגשמים.
(סנכסן הינו גבעול פרי התמרה)
גובה: 10-15 מטרים

פריחה

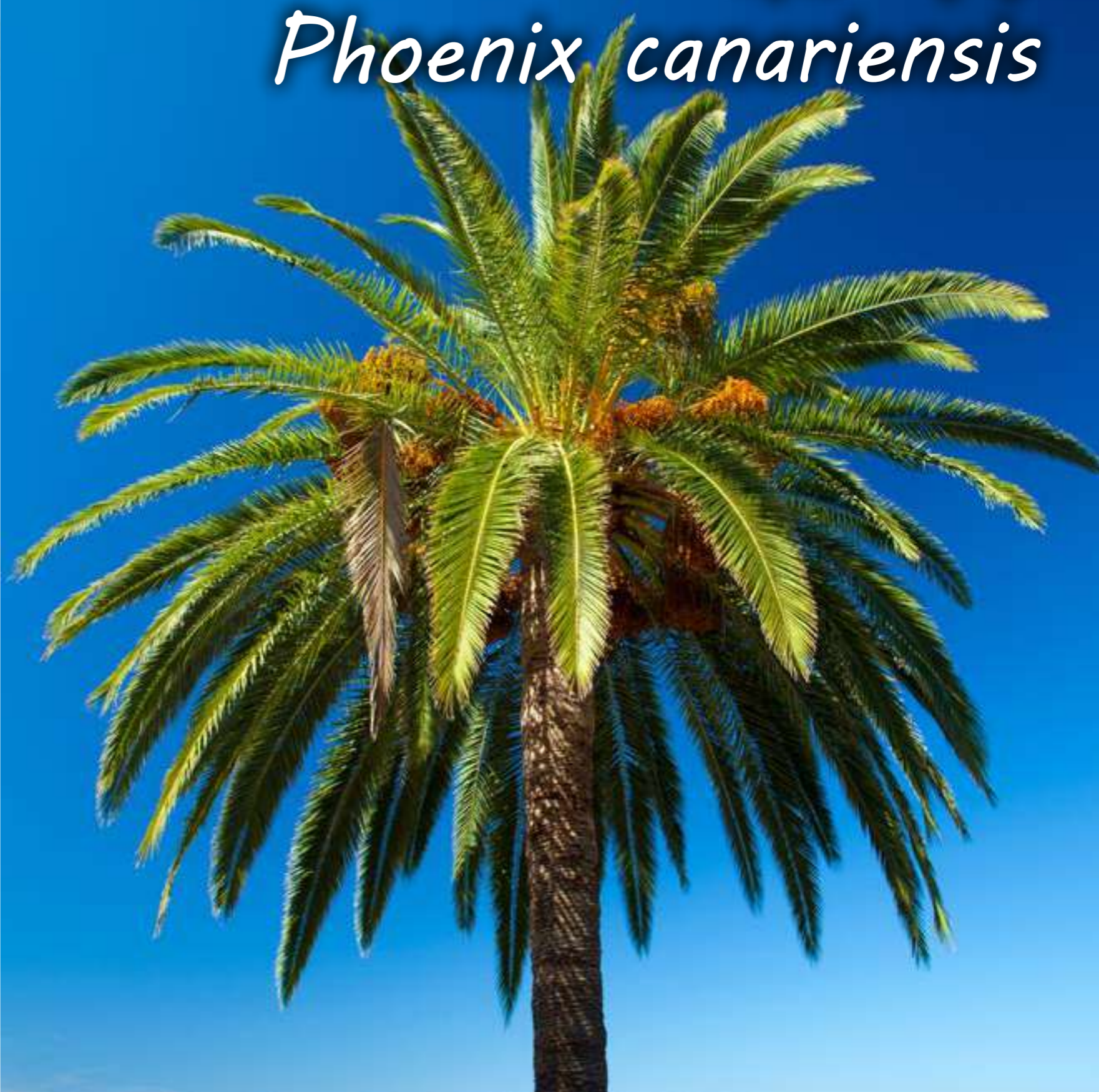
עלים

סנכסנים

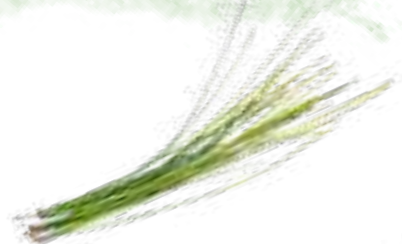
תָּמָר קַנָּרִי
Phoenix canariensis

לֶקֶט עָלִים

אַלְבִּיצִיָּה צְהַבָּה

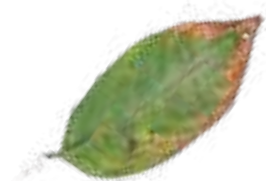
אֶרֶן יְרוּשָׁלַיִם

אֵיקָלִיפֶטוּס הַפְּקוֹר

אַלּוֹן קָמְצִי

לְגֶרֶסְטֶרְמִיָּה הוֹדִית

גְּרוּיֶלָּה חֲסוּנָה

בְּרֻכִּיכִיטוֹן אֶדְרִי

בְּרוֹשׁ קָמְצִי

צְאָלוֹן נָאָה

סִיסָם הוֹדִי

סִיגְלוֹן חֵד-עָלִים

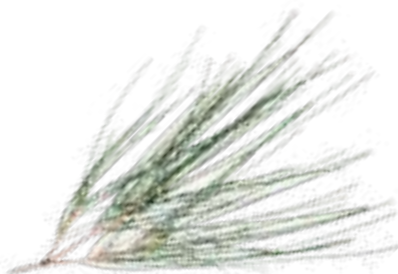
מְכַנְרֵף נָאָה

תְּמָר קַנְרִי

קָלִיסְטָמוֹן תְּרוּג

קִזְאוּרִינָה
שְׁבֵטְבֵטִית

לֶקֶט בְּתֵי-זֶרַע

אַלְבִּיצִיָּה צְהַבָּה

אֶרֶן יְרוּשָׁלַיִם

אֵיקָלִיפֶטוּס הַפְּקוֹר

אַלּוֹן קָמְצִי

לְגֶרֶסְטֶרְמִיָּה הוֹדִית

גְּרוּיֶלָּה חֲסוּנָה

בְּרֻכִּיכִיטוֹן אֶדְרִי

בְּרוֹשׁ קָמְצִי

צְאָלוֹן נָאָה

סִיסָם הוֹדִי

סִיגְלוֹן חֵד-עָלִים

מְכַנְרֵף נָאָה

תְּמָר קַנְרִי
סִנְסָנִים

קָלִיסְטָמוֹן תְּרוּג

קִזְאוּרִינָה
שְׁבֵטְבֵטִית

הַכְנֵת הַחוּמְרִים לַפְּעִילוֹת

סדרו את חומרי הגלם שאספתם בכל דרך שתבחרו, בסלסלאות קופסאות וכדומה.

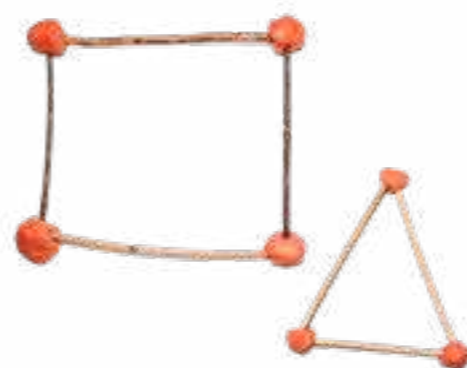

פְּעִילוֹת מַעֲשִׂירוֹת עִם הַחוּמְרִים שֶׁלִיקָטְנוּ

סופרים את החומרים

יוצרים צורות בשימוש בענפים ובפלסטלינה

מחיינים את החומרים לפי צבע

מציירים מנדלה על הרצפה

6

מתחילים מהתחלה

5

אוספים

4

נהנים מהיצירה היפה שלנו

3

מוסיפים חומרים במעגלים, כל מעגל מחומר אחר

2

מוסיפים חומרים במעגל מסביב למרכז

1

מתחילים מהמרכז

חותמות מהטבע - הכנת שלט לחדר

חומרים דרושים

מכחולים וצבעי אקריל/גואש, מספריים, קרטון אריזת מזון, נייר דבק, טוש שחור.

חומרים שאספנו בליקוט - עלים וחומרי טבע נוספים.

שלבי היצירה:

1 גזרו את קרטון אריזת המזון במידה ובצורה הרצויות לשלט.

2 באמצעות טוש רשמו את שמכם במרכז הקרטון והדביקו בעדינות פס נייר דבק על השם.

3 מירחו מעט צבע על צידו המחוספס של העלה.

4 הניחו את העלה במלואו על הקרטון ולחצו היטב בעזרת האצבעות.

5 הסירו את העלה וחיזרו על הפעולה האחרונה מספר פעמים, עד שנגמר הצבע על העלה.

6 המשיכו כך עם עלים שונים וצבעים נוספים עד אשר כל הקרטון כוסה בחותמות מהטבע בהתאם לרצונכם.

7 חכו עד שהצבע יתייבש במלואו. הסירו את פס הנייר דבק.

היצירה מוכנה!
שלט מדהים לחדר

נְשִׁירָה בְּחוֹמְרֵי טֶבַע

שְׁלֵבֵי הַיְצִירָה:

חוֹמְרֵים דְרוּשִׁים

קרטון חום,
מספריים,
חוט פשתן.

חוֹמְרֵים שֶׁאֶסְפְּנוּ בְּלִיקוּט -
עלים, גבעולים, בתי-זרע שונים.

1 גִּזְרוּ אֶת הַקָּרְטוֹן בְּצוּרַת רִיבּוּעַ אוֹ מִלְבֵּן בְּגוּדֵל שֶׁתִּרְצוּ, מוֹמְלָץ לְגַזֵּר לְגוּדֵל שֶׁל מַחְצִית דָּף נִייר.

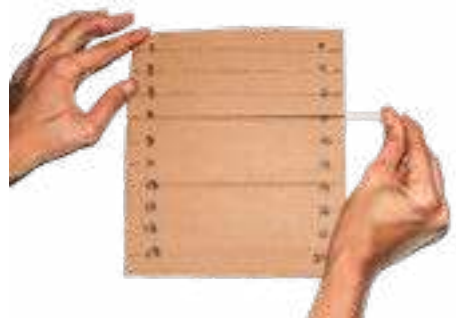
2 לְכֹל אֹרֶךְ שְׁנֵי צִדֵי הַמִּלְבֵּן חִיתְכוּ חֵתֶךְ קָטָן שֶׁל כ-2-1 ס"מ. שִׁמְרוּ עַל מֵרַחֵק שֶׁל שְׁנֵי ס"מ בֵּין הַחִיתוּכִים.

3 הַקִּיפוּ אֶת הַקָּרְטוֹן בְּאִמְצָעוֹת חוֹט הַפֶּשֶׁתַּן בֵּין נְקוּדָה 1 ו-2 וְקִשְׂרוּ אֶת הַחוֹט הַיָּטֵב.

4 הַעֲבִירוּ אֶת הַחוֹט מֵצֵד לְצֵד לְסֵרוּגִין: מִנְקוּדָה 1 לְנְקוּדָה 3, ל-4, ל-5 וְכֵן הַלָּאָה, עַד שֶׁתִּגִּיעוּ לְנְקוּדָה הָאַחֲרוֹנָה בְּנוֹל. סִיִּימוּ אֶת הַהֶקֶף חֲזָרָה לְנְקוּדָה הַקּוֹדֶמֶת וְקִישְׂרוּ הַיָּטֵב.

5 כַּעַת נִתְחִיל לְשַׁזֵּר בֵּין הַחוֹטִים. קַחוּ חוֹמְרֵי טֶבַע שׁוֹנִים וְהַעֲבִירוּ אוֹתָם אֲנֹכִית בֵּין הַחוֹטִים, מִלְמַטָּה לְמַעְלָה, בְּתַנּוּעַת שְׁתֵּי וְעֵרֵב. הַעֲבִירוּ מֵעַל הַחוֹט וּמִתַּחְתּוֹ לְסֵרוּגִין. הַמְשִׁיכוּ כֵךְ עַד לְמִקּוֹם הַרְצוּי אוֹ עַד הַחוֹט הָאַחֲרוֹן.

6 הַמְשִׁיכוּ בְּצוּרָה זוֹ, עַד שֶׁתְּחַלִּיטוּ כִּי יִצִירְתֶּכֶם מוֹכְנָה.

הַיְצִירָה מוֹכְנָה!

כַּעַת נִיתֵן לְתֵלוֹת אֶת הַתְּמוּנָה שֶׁשִּׁזְרְנוּ עַל מַסְמַר בְּקִיר.

מְכַחֹלִים

שְׁלֵבֵי הַיְצִירָה:

1

ביחרו מקלות איתם תרצו ליצור את ידיית המכחול/השרביט. למכחולים נעדיף ענף דק וחזק. ניתן לצבוע את המקלות באמצעות צבעי אקרילי/גואש.

2

ביחרו את חומרי הטבע איתם תרצו להכין את ציצית המכחול/השרביט. כאשר יוצרים מכחול נעדיף להכין את הציצית מסוג חומר אחד. כאשר מדובר בשרביט מומלץ לחבר מספר חומרי טבע שונים ביחד ליצירת ציצית מיוחדת במינה.

3

באמצעות חוט חזק, לפפו את קצה המקל והציצית מספר פעמים וקישרו היטב בכמה קשרים.

4

גיזרו את העודפים.

היצירה מוכנה!

עכשיו אנחנו מוכנים לצבוע באמצעות המכחולים ולעשות טוב בעולם באמצעות השרביט שלנו.

שְׂרָבִיט

חומרים דרושים

מספריים,
חוט פשתן.

חומרים שאספנו בליקוט -
עלים, גבעולים, בתי-זרע שונים, ענפים.

תְּרוּזִים נֶהֱטָבֵע

שלבי היצירה:

חומרים דרושים

ישנם בתי-זרע שאנו נחבר לחוט באמצעות ליפוף וקשירה בלבד.

חלק מבתי-הזרע ללא אפשרות אחיזה יציבה אך חזקים דיים כדי לקדוח בהם.

חוטי פשתן, טושים/צבעי אקריל/גואש, מכחולים, מקדחה עם מקדח בעובי 2-3 מ"מ (בשימוש ההורים בלבד).

חומרים שאספנו בליקוט - בתי-זרע שונים.

אורן:

ברוש:

איקליפטוס:

אלון:

איקליפטוס:

סיגלון:

1

1

2

2

3

3

ניתן לצבוע את בתי-הזרע על ידי צבעי גואש, אקריל או טושים.

4

שְׂרָאָה מֵהַטֶּבַע

מִזְבִּיל מֵהַטֶּבַע

שְׁלֵבֵי הַיְצִירָה:

1 חיתכו פיסת חוט ארוכה, פי 3 מאורך השרשרת הרצויה וחברו למרכז השרשרת בית זרע שימשם כתיליון.

1 צבעו את חומרי הטבע איתם תיצרו - ענפים, בתי-זרע, עלים (לא חובה). ניתן לצבוע עם טושים, צבעי אקריל או ציבעי גואש.

2 קחו חוט באורך של כ-50 ס"מ וקשרו את צדדיו לשני צידי הענף. חוט זה ישמש לתליית המזביל.

3 חברו חוט נוסף לענף בנקודה לבחירתכם והתחילו לחבר אליו חומרי טבע שונים באמצעות ליפוף או השחלה (הוראות במדריך "חרוזים מהטבע")

4 המשיכו בדרך זו להוסיף ולקשט חוטים נוספים לענף.

המזביל מוכן!

תתחדשו! את המזביל ניתן לתלות בתוך או מחוץ לבית במקום מוגן מגשם.

חומרים דרושים

חוטי פשתן, מספרים, טושים/צבעי אקריל/גואש, מכחולים.

חומרים שאספנו בליקוט - בתי-זרע שונים, ענפים.

2 חברו את בתי-הזרע ושאר החומרים באמצעות ליפוף או השחלה, ממרכז השרשרת-התליון החלו להתקדם לצדדים.

השרשרת מוכנה!

תתחדשו! בצורה דומה תוכלו להכין גם צמיד ומחזיק מפתחות.

מנדלה מהטבע

שלבי היצירה:

1 חברו את זוג המקלות לצורת א.

2 לפפו את החוט נגד כיוון השעון: סובבו סיבוב מלא סביב המקל הראשון, עיברו אל המקל השני וסובבו סיבוב מלא עליו. המשיכו ועברו בין המקלות ולפפו סביבם את החוט בסיבוב מלא.

דגש חשוב! הליפוף שלכם תמיד יתחיל ויסתיים בצד העליון של הענפים (זה שפונה אליכם), גם כשתעברו לענף הבא, התחילו וסיימו בצידו העליון.

התבלבלתם? לא נורא כמה סיבובים ואתם בעניינים. תמיד ניתן לפרום את החוט ולהתחיל מחדש עד שמצליחים.

3 כאשר תרצו להחליף צבע, קישרו את החוט למקל בקשר אחד וגזרו. אל תשכחו להשאיר קצה קצר עליו תעברו בהמשך. קחו צבע חדש, קשרו אותו לאחד המקלות והתחילו בליפופים כפי שעשיתם עד כה, אל תשכחו לעבור על קצה החוט מהצבע הקודם.

4 סיימתם? קשרו חזק את קצה החוט, גיזרו והצניעו אותו (הסתירו בעדינות בתוך הליפופים).

5 כעת אתם יכולים לקשט את המנדלה עם חומרי טבע שונים, באופן דומה למובייל מהטבע (עמוד 26)

היצירה לא חייבת לצאת מושלמת בפעם הראשונה!
חשובה ההנאה שבדרך.

חומרים דרושים

חוטי טריקו/צמר, מספריים.

חומרים שאספנו בליקוט - עלים, גבעולים, בתי-זרע שונים, ענפים (בעדיפות זוג ענפים ישרים).

ניתן להכין חוטי טריקו מחולצת טריקו ישנה - לחצו להסבר

קולז' עלים

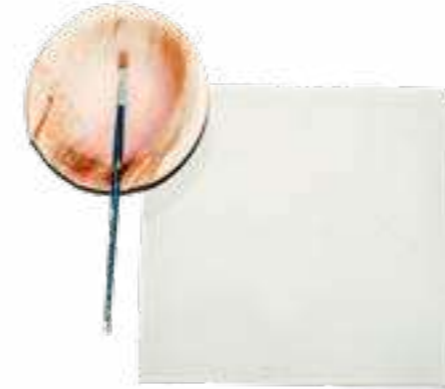
חומרים דרושים

דבק פלסטי, קרטון אריזת מזון, מספריים, מכחול.

חומרים שאספנו בליקוט - עלים.

שלבי היצירה:

1 גזרו ריבוע או מלבן מקרטון אריזת מזון.

2 מירחו עלה מצידו האחד בדבק באמצעות מכחול.

3 הדביקו את העלה על הקרטון ומשכו עליו דבק נוסף.

4 המשיכו כך עם עלים נוספים. היו יצירתיים ונסו להרכיב תמונה מהעלים. אולי חיות? אנשים? עצים? או פשוט יער מלא בעלים?

5 תנו ליצירה להתייבש.

הקולז' מוכן!
קיבלתם תמונת קולז' עלים מדהימה!

קישורים שימושיים ומפתח סרטונים

אתר "רב גן"

אוסף רעיונות לפעילויות לכבוד ט"ו בשבט מאתר "רב גן".

אתר קק"ל

מגוון הפעלות, חידונים וסיפורים על עצים מאתר קק"ל.

סרטוני מסעות מהטבע

מגוון סרטונים, בכל אחד תפגשו עצים שונים, מהם ניתן ללקט חומרי יצירה מהטבע. תלמדו כיצד ללקט ולשמור על בתי-זרע השונים.

הופק על ידי איגוד ערים לאיכות הסביבה - נפת אשקלון
כל הזכויות שמורות לשני טובול - מהטבע סדנאות יצירה

הגהה: יפית ברנר

גרפיקה: אריקה גרונפלד

צילום: עידן שוחט

תמונות עצים ופרחים: shutterstock, depositphotos